Bijlage 3: Voorstel format Fiche (Streven: Max 1 A4)

Onderwerp

Programma Bruggen en Kademuren

Huidig beleid

De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van in totaal zo'n 1800 bruggen en 600 kilometer kades en oevers in de stad (exclusief kades in particulier bezit). Het bruggen- en kademuurareaal is oud en er is sprake van fors achterstallig onderhoud. De 838 verkeersbruggen en circa 208 kilometer gefundeerde kademuren, die een belangrijke rol hebben in het functioneren van de stad, worden versneld op orde gebracht door middel van een onderzoeks-, veiligheidsmaatregelen- en vernieuwingsprogramma.

Te overwegen maatregelen (incl. budget)

De resultaten tot nu laten zien dat de veiligheidsaanpak werkt, en dat het onderzoeksprogramma en de programmatische vernieuwingsaanpak met langjarige overeenkomsten met marktpartijen en kennisinstellingen aanslaat. Tot eind 2021 zijn meer dan 150 veiligheidsmaatregelen getroffen, zie voor actuele informatie het dashboard. Op basis van de huidige inzichten vanuit het constructieve onderzoeksprogramma is de verwachting dat zo'n 80 tot 125 bruggen en circa 60 km kademuur de komende decennia vernieuwd moeten worden.

Voor de vernieuwing van bruggen en kademuren heeft het college in totaal ruim € 457 miljoen aan investeringsruimte en € 206 miljoen in de exploitatie vrijgemaakt, waarmee de aanpak van het achterstallig onderhoud aan bruggen en kademuren een flinke impuls heeft gekregen. Tegelijkertijd zijn we er nog niet. Voor de jaren na 2022 ontbreekt de financiële zekerheid. De bijgestelde investeringsraming t/m 2026 komt uit op € 1.060 miljoen, wat nog een tekort betekent van € 603 miljoen. Ook is voor de jaren 2023 tot en met 2026 nog ca. € 182 miljoen nodig in de exploitatie, waaruit onder andere de noodzakelijke veiligheids-, onderzoeks- en innovatieaanpak wordt betaald. Op basis van de huidige inzichten is voor de komende decennia na 2026 nog circa €200 miljoen (investeringen en exploitatie) per jaar nodig om het programma tot een goed einde te brengen.

We staan nog voor flinke uitdagingen. De enige manier om die te beslechten, is het herstel van onze constructies structureel aan te pakken. Het programma heeft een flinke aanloop ingezet, maar het is nu het moment om door te pakken, zodat het herstel echt waargemaakt kan worden. Het gemis aan financiële duidelijkheid zet een rem op de aanpak en brengt onzekerheid in de samenwerking met de markt. Dit leidt tot het pauzeren van investeringen aan de kant van de markt, zowel financieel als in bedrijfsvoering.

Realiseerbaarheid

Gevolgen:

Voorheen vernieuwde de gemeente gemiddeld 1 brug en maximaal 500m kademuur per jaar, wat voor grootschalige achterstalligheid heeft gezorgd. De noodzaak tot het treffen van veiligheidsmaatregelen de komende jaren hangt sterk samen met het vernieuwingstempo. Alleen wanneer het lukt om minimaal 2 kilometer kademuur en 8 bruggen per jaar te vernieuwen, wordt het achterstallig onderhoud structureel aangepakt en nemen bestaande en nieuwe veiligheidsmaatregelen uiteindelijk af.

Het zwaartepunt van de programma-aanpak verschuift steeds meer van de korte termijn veiligheid (curatief) naar vernieuwing en daarmee de lange termijn veiligheid (preventief).

Risico's:

De aanloop om te komen tot de noodzakelijke opschaling van de vernieuwing is lang, maar met de eerste meerjarige programmering, waarin we vooruit kijken tot en met 2040, hebben we een belangrijke stap voorwaarts gezet. Het vernieuwingstempo is inmiddels ook al vele malen hoger dan de afgelopen jaren.

De haalbaarheid van de ambitie uit de programmering is echter nog onzeker, onder andere door de beschikbare capaciteit binnen het programma en onzekerheid over langjarige financiering. Daarnaast zien we dat de aanwezigheid van monumentale bomen, het verplaatsen van woonboten en eisen en wensen rond kabels en leidingen en BLVC veel invloed hebben op planningen en normkosten.

Raakvlakken met andere portefeuilles:

De aanpak raakt de leefbaarheid en bereikbaarheid van de stad en heeft daardoor veel impact op bewoners, bedrijven en gebruikers. Er is veel aan gelegen om de aanpak door te zetten en daarin goed samen te werken met de markt, de omgeving en andere partners. Ook biedt de aanpak kansen voor het toevoegen van meerwaarde in bijvoorbeeld het sociale domein met de PBK Academy als succesvol voorbeeld, maar ook door de koppeling met duurzaamheidsdoelstellingen en de energietransitie.

Op welke termijn kunnen deze plannen worden gerealiseerd?

Het programma heeft als doel de achterstalligheid versneld in te lopen. Het programma is tijdelijk en uiteindelijk zullen de gemeentelijke organisaties (onder andere Verkeer en Openbare Ruimte, Stadswerken en het Ingenieursbureau) het areaal

structureel, professioneel en proactief blijven beheren. Met deze partners werken we nauw samen, waarbij nadrukkelijk ook aandacht is voor ontwikkelen, leren, transitie en overdracht. Geschatte einddatum van het programma is 2040.